

*Bij beleggen kan heel wat cijferwerk komen kijken. Wat is de wereld achter de gebruikte kengetallen, maatstaven en ratio's en wat kun je er als belegger mee? De VEB geeft uitleg en verklaart de zin en de onzin. **Deze keer:***

ORDERBOEK

Wie belegt in aandelen van kleine bedrijven doet er goed aan naar het orderboek te kijken.

Zo kan een flinke verborgen kostenpost worden vermeden.

HET ORDERBOEK:

een vergrootglas op de handel

Wie een blik op de beurskoersen werpt, kijkt eigenlijk in het verleden. De koers is de prijs waartegen de laatste transactie plaatsvond.

Voor een belegger die een aandeel wil kopen, is het hele orderboek relevanter. Dat heeft een vooruitblikkend karakter. Het is de verzameling van aan- en verkooporders voor een bepaald aandeel op een bepaald moment.

Voor grote fondsen als Shell en Unilever is het verschil tussen het heden en verleden klein. Vraag en aanbod vinden elkaar hier bijna op secondebasis.

Voor bedrijven in de kelder van het Damrak ligt dat anders. De verhandelbaarheid van bijvoorbeeld Koninklijke Brill is matig. Er kunnen op een willekeurige

handelsdag uren tussen transacties zitten.

Beleggers die aandelen van dit soort bedrijven willen kopen, moeten extra opletten. Het verschil tussen wat een verkoper wil krijgen (in jargon de laat) en koper wil betalen (de bied) kan substantieel zijn. Dat is een verborgen kostenpost.

Het orderboek kan doorgaans een goede indicatie van de spreads geven die een belegger moet betalen.

UNILEVER EN KONINKLIJKE BRILL

De tabel bovenaan de volgende pagina geeft een gedeelte weer van het orderboek van het aandeel Unilever op 20 april. Beleggers willen meer aandelen verkopen ('laat') dan kopen ('bied'). En de spread voor dit goed verhandelde aandeel is met minder dan 0,03

procent van de koers marginaal te noemen.

Voor Koninklijke Brill is de situatie omgekeerd. Hier zijn meer kopers dan verkopers. Het gat tussen de minimale prijs die een verkoper wil hebben en de maximale prijs die een koper wil betalen is met 40 cent ook veel groter. Dat komt neer op circa 1,7 procent van de koers.

Het valt bovendien op dat het orderboek een stuk 'steiler' is voor Brill dan voor Unilever. Wie zijn aandelen 'bestens' koopt – een vastgesteld aantal aandelen tegen de geldende marktprijs – ziet zijn koopprijs bij Unilever vrijwel gelijk blijven. Voor zeer grote orders loopt de prijs maar een paar cent op.

Bij Brill moet een belegger oppassen. Dit orderboek is veel minder goed gevuld, wat wil zeggen dat een grote kooporder al snel

HET ORDERBOEK HEEFT EEN VOORUIT- BLIKKEND KARAKTER